

KUJAWY
POMORZE

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gminie Czernikowo i jego otoczenie w 2018 r.

Projekt „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem” realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu”; finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg – „Społeczny i Gospodarczy Rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”
Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie	3
Wielkość sektora MŚP	4
Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD	5
Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie	6
Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP	8
Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie	10
Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie	11
Uwagi metodologiczne	13

Podstawowe informacje o gminie

Czernikowo

Typ gminy: wiejska

Liczba ludności: 9086

W tym:

Osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata): 5701

Miejsce gminy pod względem liczby ludności w województwie: 56

Udział osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem: 62,7%

Dochody gminy na 1 mieszkańca: 5551,44 zł

Miejsce gminy pod względem dochodów gminy na mieszkańca w województwie: 16

Charakterystyka gminy:

Jest to gmina wiejska należąca do największej liczebnie grupy 61 gmin, z dużym udziałem gmin miejsko-wiejskich i miejskich, w tym również siedziby powiatów. Są to gminy, w których liczba ludności jest większa od mediany, w gminach tych jest nieco wyższy udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie populacji. W tej grupie dochody własne na mieszkańca są niższe niż średnia. Przeciętne zatrudnienie na przedsiębiorstwo w sektorze MŚP jest zbliżone do średniej w województwie, przeciętne zarobki są również zbliżone do średniej, a w przypadku średnich przedsiębiorstw poniżej średniej. Przychody podatkowe na przedsiębiorstwo są poniżej średniej. Liczba przedsiębiorstw MŚP na 10 tys. mieszkańców jest poniżej średniej.

Tabela 1: Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin

2018	W złotych	Jako % średniej w grupie podobnych gmin	Jako % średniej w województwie
Dochody gminy na 1 mieszkańca	5551,44	115,6	107,3
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	1130,49	67,0	47,1
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	5801,99	113,8	108,6
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	2378,66	220,7	1811,9

Wielkość sektora MŚP

W 2018 r. w gminie zarejestrowanych było 723 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2018 r. w gminie było 325 płatników składek ZUS oraz 504 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	348	146	10	0	156
ZUS (płatnicy składek)	185	113	24	3	140
REGON		700	19	4	723

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek. Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest

określona jest na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD

Informacja o płatnikach składek w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich (tj. płacących składki za od 1 do 249 osób ubezpieczonych) według wybranych sekcji PKD przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba płatników składek według sekcji PKD

	Liczba płatników w gminie	% ogółu płatników składek w gminie	% płatników w danym sektorze w województwie
Przemysł (C-F)	119	36,6	0,5
Usługi (G-S)	174	53,5	0,3
Wybrane sekcje PKD (według największej liczby płatników)			
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	80	24,6	0,4
Budownictwo (F)	77	23,7	0,6
Przetwórstwo przemysłowe (C)	37	11,4	0,4
Pozostała działalność usługowa (S)	20	6,2	0,4
Transport i gospodarka magazynowa (H)	17	5,2	0,3
Sekcje zdominowane przez podmioty publiczne			
Administracja (O)	1	0,3	0,3
Edukacja (P)	2	0,6	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	17	5,2	0,2
Kultura (R)	3	0,9	0,2

Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie

Wśród płatników składek, którzy opłacali składki za nie więcej niż 250 osób było łącznie 2131 osób ubezpieczonych w ZUS, co stanowiło 37,4% osób w wieku produkcyjnym w gminie, w tym:

- W usługach ubezpieczonych było 1209 osób, to jest 21,2% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W przemyśle ubezpieczonych było 899 osób, to jest 15,8% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W sekcjach zdominowanych przez podmioty publiczne było ubezpieczonych łącznie 746 osób, w tym 354 osób w administracji, 160 osób w sektorze opieki zdrowotnej 207 osób w sektorze edukacji oraz 25 osób w sektorze kultury, było to łącznie 13,1% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- Wśród osób ubezpieczonych było 1448 kobiet i 1640 mężczyzn,
- Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 836 osób i 35-44 lat – 818 osób.

Tabela 4. Liczba ubezpieczonych w zależności od wielkości płatnika składek

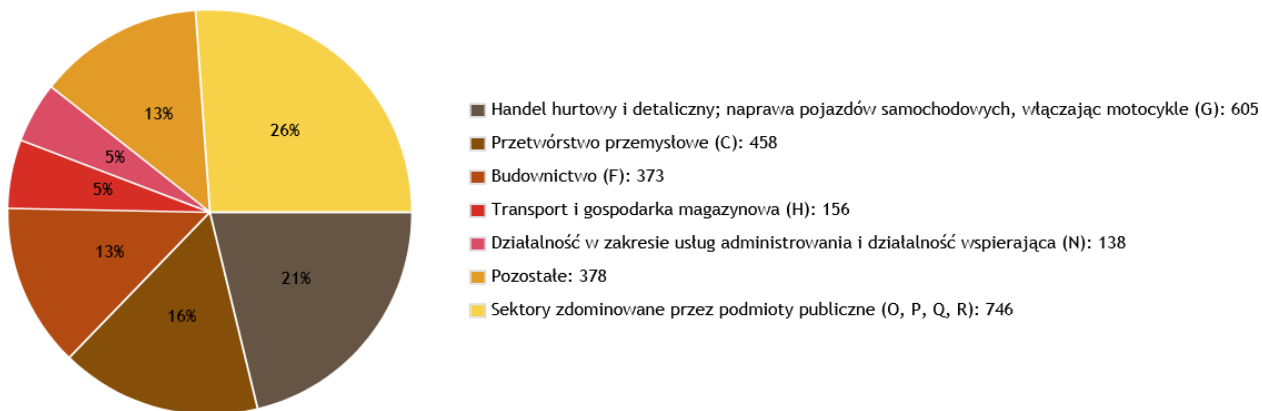
2018	Liczba osób	liczba osób na 1 płatnika składek	% zatrudnionych w grupie płatników do 249 ubezpieczonych
Samozatrudnieni nie płacący składek za inne osoby	194	1,0	9,1
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 1-9 osób	499	4,4	23,4
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 10-49 osób	700	29,2	32,8
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 50-249 osób	738	246,0	34,6

Najwięcej ubezpieczonych było w sekcjach:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G) (605 osób),
- Przetwórstwo przemysłowe (C) (458 osób),

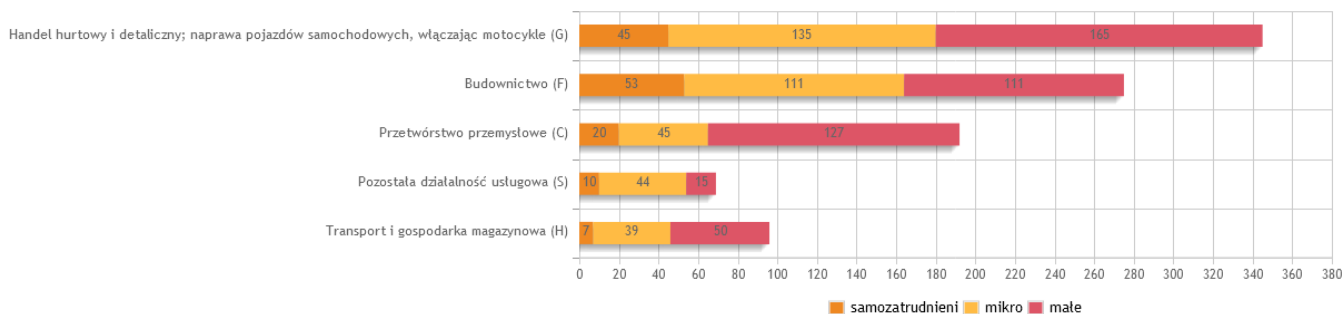
- Budownictwo (F) (373 osób).

Rysunek 1. Struktura ubezpieczonych według sekcji w gminie Czernikowo

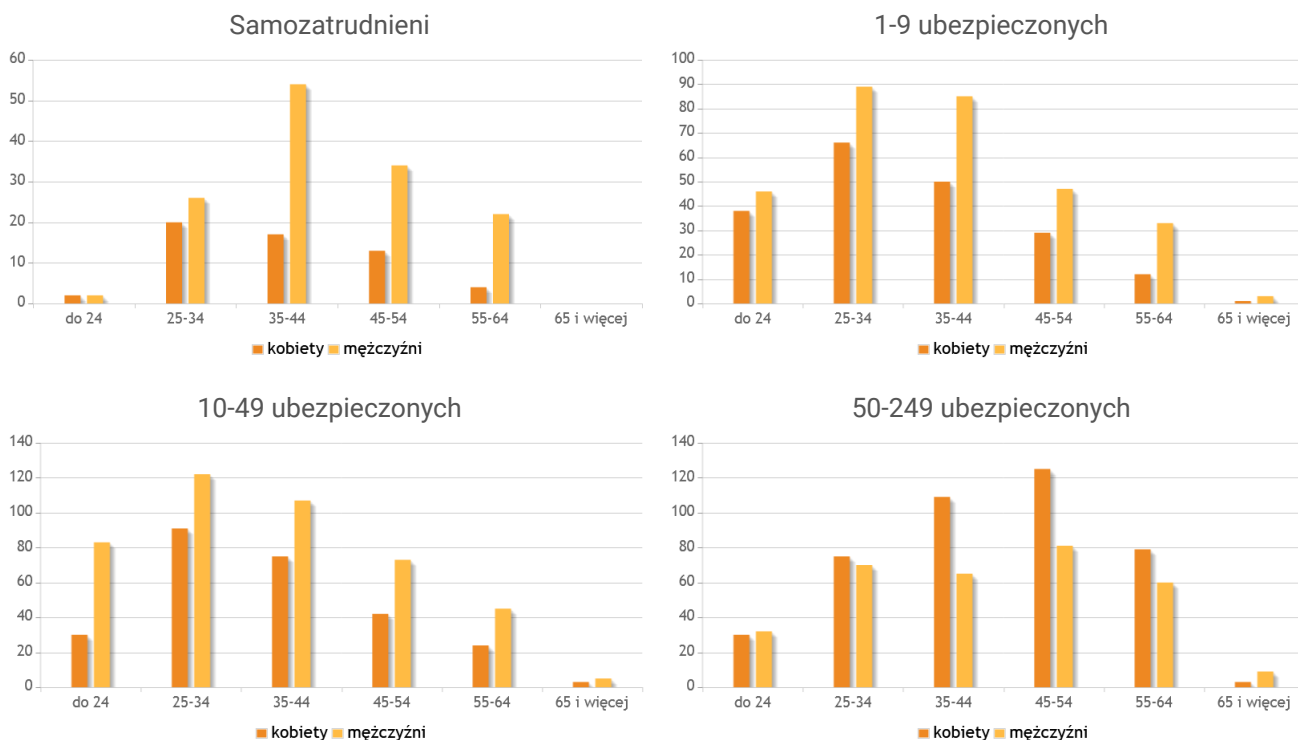
Źródło: dane ZUS

Rysunek 2. Liczba ubezpieczonych w największych w sekcjach według wielkości płatnika składek: samozatrudnieni, od 1 do 9 ubezpieczonych oraz od 10 do 49 ubezpieczonych

Źródło: dane ZUS

Wśród osób ubezpieczonych było 1448 kobiet i 1640 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 836 osób i 35-44 lat – 818 osób.

Rysunek 3. Liczba ubezpieczonych według wielkości płatnika składek, wieku i płci

Źródło: dane ZUS

Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Czernikowo w grudniu 2018 r. wynosiła 2864 zł. Przeciętna podstawa wymiaru składek u mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji *Przetwórstwo przemysłowe (C)*. Podstawy wymiaru składek w sektorze MŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób.

Tabele poniżej prezentują informacje dotyczące średnich podstaw wymiaru składek w złotych, w porównaniu do średnich dla danego typu gminy oraz w porównaniu do średnich podstaw wymiaru w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 5. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w złotych

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	2864	2086	2035	2789	3214
Kobiety	2532	2071	1903	2445	2948
Mężczyźni	3121	2097	2179	3110	3428
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	2493	1859	1822	2199	3335
Budownictwo (F)	3015	1448	1739	3122	4288
Przetwórstwo przemysłowe (C)	3023	[b.d.]	2101	2939	3684
Pozostała działalność usługowa (S)	2066	1444	1740	2663	1492
Transport i gospodarka magazynowa (H)	2918	2411	2206	2229	3030

Źródło: dane ZUS

Tabela 6. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	103,6	118,1	96,7	104,1	98,8
Kobiety	97,3	118,9	91,7	92,9	97,8
Mężczyźni	108,7	117,4	102,0	114,4	99,0
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	101,8	100,4	100,5	94,8	106,2
Budownictwo (F)	103,9	90,3	88,2	121,8	110,5
Przetwórstwo przemysłowe (C)	113,0	[b.d.]	109,5	123,4	116,0
Pozostała działalność usługowa (S)	95,9	94,1	105,5	122,5	64,8
Transport i gospodarka magazynowa (H)	113,5	137,0	104,7	92,9	100,3

Źródło: dane ZUS

Tabela 7. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	102,1	116,1	96,5	101,6	95,3
Kobiety	95,9	117,9	92,0	91,0	94,6
Mężczyźni	108,0	115,1	101,4	111,3	95,2
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	102,1	101,2	98,0	91,7	102,8
Budownictwo (F)	105,2	87,2	88,4	119,7	110,1
Przetwórstwo przemysłowe (C)	116,1	[b.d.]	104,7	121,3	114,0
Pozostała działalność usługowa (S)	84,5	82,1	97,7	117,3	55,5
Transport i gospodarka magazynowa (H)	117,7	133,3	106,7	92,3	95,9

Źródło: dane ZUS

Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa.

W gminie Czernikowo według danych podatkowych funkcjonuje 156 przedsiębiorstw, w tej grupie 10 to przedsiębiorstwa małe, a 0 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (1230,0%). W przypadku małych przedsiębiorstw 20,0% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 80,0% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Czernikowo

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	150	75	0	0	225
PIT 36L	27	32	8	0	67
PIT 28A	167	16	0	0	183
PIT 28B	4	0	0	0	4
CIT	0	23	2	0	25
Łącznie	348	146	10	0	504

Źródło: dane podatkowe

Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 181 272 175 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Czernikowo

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	16 603 990	41 656 773	0	0	58 260 763
PIT 36L	24 265 200	47 678 800	46 265 000	0	118 209 000
PIT 28A	11 128 691	4 372 350	0	0	15 501 041
PIT 28B	583 220	0	0	0	583 220
CIT	0	30 388 376	10 910 876	0	41 299 252
Łącznie	52 581 101	124 096 299	57 175 876	0	233 853 276
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	24,1	66,4	9,5	0,0	100,0

Źródło: dane podatkowe

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Czernikowo łącznie wyniosły 20 276 346 zł, co stanowiło 11,2% ogółu przychodów.

Tabela 10. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2018 r. w gminie Czernikowo

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	3 457 490	2 462 865	0	0	5 920 355
PIT 36L	4 826 000	6 716 900	7 286 200	0	18 829 100
PIT 28A	10 472 165	4 118 863	0	0	14 591 028
CIT	0	592 299	-900 781	0	-308 482
Łącznie	18 755 655	13 890 927	6 385 419	0	39 032 001
Jako % przychodu	36,1	11,2	11,2	-	16,7
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	48,1	35,6	16,4	0,0	100,0

Źródło: dane podatkowe

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają tabele 11-13.

Tabela 11. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2018 r. w gminie Czernikowo

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	110 693,27	555 423,64	0,00	0,00	258 936,72
PIT 36L	898 711,11	1 489 962,50	5 783 125,00	0,00	1 764 313,43
PIT 28A	66 638,87	273 271,88	0,00	0,00	84 705,14
PIT 28B	145 805,00	0,00	0,00	0,00	145 805,00
CIT	0,00	1 321 233,74	5 455 438,00	0,00	1 651 970,08
Łącznie	151 095,12	849 974,65	5 717 587,60	0,00	463 994,60

Źródło: dane podatkowe

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	83,0	99,9	0,0	0,0	96,2
PIT 36L	54,7	70,5	84,8	0,0	74,4
PIT 28A	125,7	137,4	0,0	0,0	105,0
PIT 28B	347,3	0,0	0,0	0,0	367,1
CIT	0,0	180,2	67,8	0,0	38,7
Łącznie	49,6	95,9	86,2	0,0	53,8

Źródło: dane podatkowe

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	366,9	127,0	0,0	0,0	117,2
PIT 36L	69,2	77,4	89,7	0,0	84,7
PIT 28A	114,8	132,8	0,0	0,0	96,6
PIT 28B	152,9	0,0	0,0	0,0	126,5
CIT	0,0	134,4	61,0	0,0	27,7
Łącznie	48,9	96,8	81,7	0,0	32,2

Źródło: dane podatkowe

Uwagi metodologiczne

Informacja bazuje na danych pochodzących z dwóch rejestrów:

- 1) rejestrów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- 2) rejestrów Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione informacje są zagregowane na poziomie gminy, w raporcie nie są prezentowane statystyki w przypadku, gdy liczba przedsiębiorstw w danej grupie jest mniejsza niż 5.

Rozbieżności w liczbie przedsiębiorstw w obu rejestrach wynikają z różnic w obowiązku opłacania podatków dochodowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W efekcie, liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek) jest wyższa niż liczba osób samozatrudnionych płacących za siebie składki na ubezpieczenia społeczne. Liczba przedsiębiorstw według wielkości

również się różni. Dane podatkowe uwzględniają wielkość przedsiębiorstwa deklarowaną przez przedsiębiorców, dane z ZUS bazują na liczbie osób ubezpieczonych, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenia społeczne (w tym również osoby zatrudnione nie tylko na umowę o pracę, lecz również na umowę-zlecenia lub inne rodzące obowiązek ubezpieczenia społecznego).

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: PIT 36 (również liniowy) oraz PIT 28, jak również osoby prawne, płacące podatek CIT. Formularz PIT 36 skierowany jest do tych podatników, którzy w danym roku podatkowym prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Na zeznaniu rocznym PIT-36L rozliczają się podatnicy, którzy wybrali liniową formę opodatkowania dochodów, czyli tzw. podatek liniowy. Podmiotami zobowiązanymi do złożenia zeznania rocznego PIT-28 są osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych oraz osoby prowadzące działalność w formie spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych opodatkowanej ryczałtem. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) podlegają osoby prawne, m.in. spółki tworzone na podstawie kodeksu spółek handlowych, spółki kapitałowe w organizacji (między podpisaniem umowy spółki a wpisaniem do rejestru), spółki komandytowo-akcyjne oraz grupy kapitałowe, w których skład wchodzi co najmniej dwie spółki prawa handlowego).

Prezentowane informacje uwzględniają jedynie część przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rolnictwa. Rolnicy indywidualni, którzy objęci są ubezpieczeniem społecznym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie są uwzględnieni w raporcie.

Wybrane definicje

Płatnik składek – w prawie ubezpieczeń społecznych jednostki organizacyjne bądź też osoby zobligowane z jakiegokolwiek tytułu do obliczania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, pobierania ich oraz przekazywania tych składek do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony – osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym przynajmniej 1 dzień, np. jako pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nie dotyczy osoby opłacającej składki wyłącznie na ubezpieczenie społeczne rolników, tj. w KRUS.